

คำประกาศเจตนารมณ์ร่วมขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ

เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัด 77 จังหวัด และองค์กรภาคีเครือข่าย สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ได้ร่วมกันขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติมาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมุ่งมั่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้พื้นที่การเกษตรทั่วประเทศเป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ปลอดภัย และต้องปลอดสารเคมีพิษทั่วทั้งแผ่นดิน เพื่อปกป้องชีวิตของผู้ผลิตและผู้บริโภคไปพร้อมกัน พวกเราได้ลงมือปฏิบัติมานานนับสิบปี และได้พิสูจน์ถึงความเป็นไปได้จริงของการพึ่งพาตนเองบนวิถีเกษตรอินทรีย์ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงทุกมิติ ทั้ง

- มิติอาหารปลอดภัย
- มิติความปลอดภัยของเกษตรกร
- มิติการประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งภาระของเกษตรกรและเงินตราต่างประเทศที่ไหลออก
- มิติแห่งการฟื้นฟูฟื้นฟูเวศน์ของดินและทรัพยากรธรรมชาติ
- และมิติแห่งการสำนึกต่อผู้บริโภคของตัวเกษตรกรทุก ๆ คน

ดังนั้น ในโอกาสที่พวกเราได้มาร่วมกันในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 12 พ.ศ.2562 เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัด 77 จังหวัด และองค์กรภาคีเครือข่าย สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ จึงขอประกาศเจตนารมณ์ร่วมขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ และยุติการใช้สารเคมีเกษตรที่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. เครือข่ายฯ เรียกร้องให้กระทรวงเกษตรฯ หยุดซื้อเวลาการแบนสารเคมีเกษตร และต้องกล้าทำหน้าที่ของตนอย่างสง่างาม กระทรวงเกษตรฯ ต้องเสนอทางเลือกของการจัดการวัชพืชและศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมีเป็นแนวทางหลัก ได้แก่ การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร และการใช้นวัตกรรม การปลูกพืชคลุมดินหรือวัสดุคลุมดิน และการปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืช เช่น การปลูกพืชแบบผสมผสาน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนที่**ไม่ประสงค์ให้มีการนำสารเคมีอื่นใดมาทดแทนสามสารเคมีพิษที่ถูกแบน** และกระทรวงเกษตรฯ ควรใช้โอกาสการแบนสารเคมี ที่ได้สร้างความตื่นตัวของสังคมทั้งเกษตรกรและผู้บริโภคนำพาประเทศไปสู่วิถีเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมยั่งยืน

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ ต้องเร่งประกาศแนวทางจัดการวัชพืชและศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ที่เป็นรูปธรรม ทำได้จริง ก่อนช่วงเวลาจัดการปัญหาวัชพืชที่ส่วนใหญ่จะเริ่มต้นตั้งแต

เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคมนี้ โดยแนวทางดังกล่าวต้องครอบคลุมพืชเศรษฐกิจทั้ง 6 กลุ่ม เกษตรกรรายย่อยและเกษตรกรแปลงใหญ่ ทุกภูมิภาคของประเทศด้วย

2. มาตรการสนับสนุนจากรัฐบาล

2.1. เครือข่ายฯ เห็นว่า หากการปรับเปลี่ยนของเกษตรกรจากการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืชที่ถูกแบนไปเป็นวิธีทางเลือกอื่นทำให้ต้นทุนเกษตรกรเพิ่มขึ้น รัฐควรรับภาระในการ ขัดเขยหรือสนับสนุนเกษตรกรเหล่านั้น โดยกระทรวงเกษตรฯ ควรประเมินงบประมาณสำหรับการ ดำเนินการดังกล่าว และเสนอให้รัฐบาลพิจารณาอนุมัติให้ทันก่อนหน้าฤดูกาลเพาะปลูกจะเริ่ม ขึ้น

2.2. รัฐต้องสร้างความเป็นธรรมให้กับเกษตรกรที่ใช้วิธีการควบคุมศัตรูพืชที่ไม่ใช้ สารเคมี โดยต้องยกเลิกภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีนำเข้าแก่เครื่องจักรกลการเกษตร วัสดุคลุมดิน หรือเครื่องมือใดๆ ดังเช่นที่รัฐบาลไม่เคยเรียกเก็บภาษีสารเคมีการเกษตรติดต่อกับมานานเกือบ สามสิบปี จนทำให้เกษตรกรบางกลุ่มเข้าใจผิดว่าการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นวิธีหลักของการ ทำเกษตรกรรม ทั้งๆ ที่การใช้สารเคมีเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกที่มีมูลค่ามากกว่า 20,000 ล้านบาทต่อปี ที่ต้องสูญเสียไปจากการรักษาสุขภาพและการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

2.3. รัฐต้องสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรม เครื่องจักรกลอัจฉริยะ สนับสนุนบทบาท ของวิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาทั่วประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดช่างชาวบ้าน และอาชีพ บริการการควบคุมวัชพืชและศัตรูพืชที่ไม่ใช้สารเคมี

3. เครือข่ายฯ ขอสนับสนุนมติสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562 ที่มี มติเอกฉันท์ 423 เสียง เห็นชอบรายงานของกรรมาธิการวิสามัญควบคุมการใช้สารเคมีในภาค เกษตรกรรม เพื่อยืนยันยุติการใช้ 3 สารเคมีทางการเกษตร และเสนอให้มีแนวทางปรับเปลี่ยน ประเทศสู่เกษตรอินทรีย์และเกษตรยั่งยืน ร้อยละ 100 ภายในปี 2573 กระทรวงเกษตรฯ จึงควร เร่งเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร ได้ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อให้เกิดกลไก ใหม่ๆ ในการขับเคลื่อนให้วิถีเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมยั่งยืนเป็นทิศทางเกษตรกรรมหลัก ของประเทศภายในทศวรรษหน้า รวมทั้งแยกกฎหมายว่าด้วยการกำกับควบคุมสารเคมีกำจัด ศัตรูพืชออกจากกฎหมายวัตถุอันตราย เพื่อให้การควบคุมการใช้สารพิษเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ โปร่งใส ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถปกป้องเกษตรกรและผู้บริโภค ให้มีความปลอดภัยได้อย่างแท้จริง

4. เครือข่ายสมาชิกสุขภาพฯ พร้อมจะให้การสนับสนุนเกษตรกรทุกกลุ่ม ทั้งในด้านการ ประสาน ติดต่อประสาน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการวัชพืชและศัตรูพืชโดยไม่ใช้ สารเคมี เพื่อร่วมกันเปลี่ยนแปลงประเทศไปสู่วิถีเกษตรกรรมที่ปลอดภัยและยั่งยืนร่วมกัน

5. พวกเราขอขอบคุณ และขอให้กำลังใจ นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ที่ให้การสนับสนุน การแบนสารเคมีพิษทางการเกษตร และขอเรียกร้องให้รัฐบาลประกาศนโยบายขับเคลื่อน เกษตรอินทรีย์ ให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้เกิดอาหารและเกษตรปลอดภัย ไร้สารเคมี พิษอย่างป็นรูปธรรมทั่วทั้งแผ่นดิน

18 ธันวาคม 2562

เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัด 77 จังหวัด

สมาชิสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

เครือข่ายที่ร่วมประกาศเจตนารมณ์

คือ เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดที่มีการทำเกษตรอินทรีย์ ทั้ง ๔ ภาค (เหนือ กลาง อีสาน และใต้)
แกนนำประกาศเจตนารมณ์ได้ในครั้งนี้ ได้แก่

นางระตะนะ ศรีวรกุล แกนนำกลุ่มเกษตรอินทรีย์จังหวัดปราจีนบุรี และศูนย์เรียนรู้
เกษตรอินทรีย์ตำบลนนทรี

นายสำเร็จ เขยชื่นจิต ผู้อุทิศตนเพื่อวิถีชาวนาจังหวัดพิจิตร สร้างชีวิตครอบครัว
ด้วยระบบเกษตรอินทรีย์ ถ่ายทอดเรื่องราวของชาวนาตัวน้อย ผ่านหนังสือทำมือ และภาพพิมพ์บนกระดาษ
เยื่อไผ่